

คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการที่มีผลต่อความสำเร็จ ในธุรกิจร้านยาในจังหวัดนครราชสีมา

The Effect of Entrepreneur's Characteristics on Drugstore Business Success in Nakhon Ratchasima Province

สวรินทร์ วิเศษจินดาวัฒน์¹ ระเบิด พันภัย²

Received: 26.05.2023, Revised: 15.08.2023, Accepted: 19.10.2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการที่มีผลต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านยาในจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้รับอนุญาตในการประกอบกิจการร้านยาแผนปัจจุบัน (ข.ย.1) ในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 235 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูล ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาด้วยค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมานด้วยการถดถอยพหุคูณเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการด้านความกล้าเสี่ยง ด้านความใฝ่ใจในความสำเร็จ ด้านความก้าวร้าวในการแข่งขัน และด้านความสม่ำเสมอและใฝ่ใจเรียนรู้ ส่งผลต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านยาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ซึ่งคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการสามารถร่วมกันทำนายความสำเร็จในธุรกิจ มีค่าเท่ากับร้อยละ 76.20

คำสำคัญ: คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ, ความสำเร็จในธุรกิจ, ธุรกิจร้านยา

¹ นักศึกษาลำดับสุดท้ายบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
อีเมลล์: sawarin.vi@rmuti.ac.th

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
อีเมลล์: rabill.po@rmuti.ac.th

The Effect of Entrepreneur's Characteristics on Drugstore Business Success in Nakhon Ratchasima Province

Sawarin Vicetjindawat¹ Rabil Ponphai²

Received: 26.05.2023, Revised: 15.08.2023, Accepted: 19.10.2023

Abstract

The purpose of this research was to study the effect of entrepreneur characteristics on drugstore business success in Nakhon Ratchasima Province. The sample consists of 235 entrepreneurs from licensees to operate a modern drugstore business owness in Nakhon Ratchasima Province. The questionnaire was used as a data collection tool. Data analysis using descriptive statistics with mean and standard deviation and inferential statistics using multiple regression to test the research hypothesis. The results of the research found that entrepreneurial orientation in risk-taking, competitive aggressiveness, achievement, and stability and learning to succeed had positive effect on drugstore business success with a statistical level of 0.01 significantly. All entrepreneurial orientations can forecast drugstore business success at 76.20

Keywords: Entrepreneurial orientation, Business success, Drugstore business

¹Student Master of Accountancy, Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Isan

E-mail: sawarin.vi@rmuti.ac.th

²Assistant Professor, Lecturer in Business Administration Program, Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Isan

E-mail: rabill.po@rmuti.ac.th

บทนำ

ยามิคุณประโยชน์ต่อร่างกายหลายประการ ในขณะที่เดียวกันก็มีผลร้ายหรืออันตรายต่อร่างกายควบคู่กันไปจึงต้องพิจารณาประการทั้งสองนี้ควบคู่กันไป (ยากับชีวิต, 2553) ดังนั้นร้านยาจึงมีบทบาทสำคัญเป็นที่พึ่งด้านสุขภาพของชุมชนเมื่อมีอาการหรือเจ็บป่วยเบื้องต้น (สำนักงานรับรองร้านยาคุณภาพ, 2558) ในปีพ.ศ. 2564 มูลค่าจำหน่ายยาในประเทศไทยมีแนวโน้มขยายตัวเพียงร้อยละ 2.5 ผลมาจากการชะลอลงจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด 19 ขณะที่ พ.ศ. 2565-2566 คาดว่ามูลค่าจำหน่ายยาจะขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.5 ต่อปี (วิจัยกรุงศรี, 2564) โดยการดำเนินธุรกิจร้านยาตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 การเปิดร้านยาประกอบด้วย ผู้รับอนุญาตจะเป็นเภสัชกรหรือไม่ใช่เภสัชกรก็ได้ แต่ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการจะต้องเป็นเภสัชกร ดังนั้น ธุรกิจร้านยาจึงเป็นรูปแบบธุรกิจที่สำคัญสำหรับเภสัชกรที่จะเป็นเจ้าของธุรกิจ เพราะเภสัชกรสามารถทำหน้าที่ได้ทั้งการเป็นเจ้าของ คือ ผู้รับอนุญาตตามกฎหมายและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการในคนเดียวกัน (ศรัณย์ กอสนาน และวิรัตน์ ทองรอด, 2563)

ในสถานการณ์ปัจจุบันธุรกิจร้านยามีแนวโน้มเติบโต ผลมาจากความต้องการบริโภคยาในประเทศที่เพิ่มขึ้น แต่แรงกดดันจากการแข่งขันค่อนข้างรุนแรง ทำให้ผลประกอบการโดยรวมของธุรกิจเติบโตได้จำกัด เภสัชกรรุ่นใหม่มีการปรับตัวเปิดร้านเองและเริ่มขยายตัวไปรอบนอกในชุมชน ผนวกกับการเจอเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น เทเลฟามาซี จะเป็นประโยชน์ในการให้คำปรึกษาเรื่องยาดูแลคนไข้ผ่านทางไกล รวมถึงการขายสาขาของธุรกิจร้านยาของนายทุนขนาดใหญ่ ทำให้เภสัชกรที่เปิดธุรกิจร้านยาเองต้องเผชิญกับปัญหาการพัฒนาเภสัชกรร้านยาเดี่ยวเจ้าของคนเดียวที่ต้องมีการศึกษาหาปัจจัยที่จะเป็นแนวทางในการปรับตัวในการดำเนินธุรกิจร้านยาให้อยู่รอดและประสบความสำเร็จ ซึ่งความสำเร็จในการประกอบธุรกิจประกอบด้วยสิ่งที่ทำให้มีหรือให้เกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หลักของกิจการ โดยเน้นที่ผลประโยชน์ที่กิจการได้รับเป็นหลักทั้งในรูปแบบตัวเงินและในรูปแบบที่ไม่เป็นตัวเงิน ซึ่งต้องมีการดำเนินการทุกกระบวนการโดยมุ่งหวังไปที่ผลกำไรที่จะได้รับมากที่สุด (สวลี วงศ์ไชยา, 2560) ดังนั้น ตัวชี้วัดความสำเร็จของธุรกิจมีความสำคัญอย่างมากในธุรกิจที่มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง มีความแปรปรวนและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นั่นคือ สถานภาพทางการตลาด คุณภาพของสินค้าหรือบริการ นวัตกรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรทางการเงิน ทรัพยากรทางกายภาพ ประสิทธิภาพด้านต้นทุน และการทำกำไร (Drucker, 2001) จากการศึกษาที่มีนักวิชาการกล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลทำให้การประกอบธุรกิจประสบความสำเร็จ คือ กลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจ คุณลักษณะของผู้ประกอบการ ภูมิความรู้ความชำนาญ และสภาพแวดล้อมของธุรกิจ (ศรัณย์ กอสนานและวิรัตน์ ทองรอด, 2563) แสดงว่าปัจจัยภายในตัวผู้ประกอบการเองที่เรียกว่าคุณลักษณะของผู้ประกอบการ มีส่วนสนับสนุนให้ผู้ประกอบการประสบความสำเร็จทางธุรกิจได้ โดยเฉพาะธุรกิจร้านขายยาเดี่ยวเป็นธุรกิจขนาดเล็กที่ผู้ประกอบการมีอำนาจสูงในการตัดสินใจในการดำเนินกิจการ เช่น การกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย การยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเพื่อหวังผลกำไร มีความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ การวางแผน การบริหารจัดการบุคคล องค์กร ทรัพยากร และกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อผลักดันธุรกิจให้เกิดความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในหลายประเทศที่พบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการเป็นปัจจัยนำไปสู่การเติบโตทางธุรกิจ ความได้เปรียบในการแข่งขันและผลประกอบการที่เหนือกว่าคู่แข่ง โดยคุณลักษณะของผู้ประกอบการประกอบด้วย ความเป็นตัวของตัวเอง ความมีนวัตกรรม ความกล้าเสี่ยง ความก้าวร้าวในการแข่งขัน ความสม่ำเสมอและ

ใฝ่ใจเรียนรู้ และความใฝ่ใจในความสำเร็จ (รักษ์ วงษ์สาร, 2561) ซึ่งปีพ.ศ. 2565 จังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนร้านยาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในสูงที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนทั้งสิ้น 465 ร้าน (กองยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข, 2565) มีทั้งการดำเนินธุรกิจที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ จากปัญหาตามที่กล่าวมาข้างต้น อาทิเช่น การขาดความสามารถในการประกอบการ การขาดเทคโนโลยี การประกอบวิชาชีพที่ต้องมีจรรยาบรรณและความเป็นมืออาชีพในการประกอบธุรกิจ จึงทำให้เภสัชกรต้องหาปัจจัยที่จะเป็นแนวทางในการปรับตัวในการดำเนินธุรกิจร้านยาให้อยู่รอดและประสบความสำเร็จ โดยการพัฒนามุมิความรู้ความชำนาญ หมายถึง ลักษณะพิเศษของผู้ประกอบการที่แตกต่างจากผู้อื่นทั่วไป ซึ่งเกิดจากการหล่อหลอมประสบการณ์ ทักษะ การศึกษา การเรียนรู้ การฝึกฝนของผู้ประกอบการแต่ละคนมีความต่างกันค่อนข้างมาก และสภาพแวดล้อมของธุรกิจที่เป็นปัจจัยที่ผู้ประกอบการแต่ละคนต้องเผชิญระหว่างการทำธุรกิจที่นำมาใช้เพื่อการปรับปรุงพัฒนาผู้ประกอบการได้ยาก ปัจจัยที่มีความน่าสนใจในการศึกษาในเบื้องต้นเพื่อที่จะนำไปสู่การใช้วางแผนในการพัฒนา ผู้ประกอบธุรกิจร้านยาให้ประสบความสำเร็จ คือ คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ (ศรัณย์ กอสนานและวิรัตน์ ทองรอด, 2561)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการที่มีผลต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านยาแผนปัจจุบัน (ข.ย.1) เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถที่จะนำความรู้จากการวิจัยนี้ไปใช้แก้ไขปัญหากำลังเกิดขึ้นในธุรกิจได้ และยังเป็นแนวทางให้กับผู้ที่ต้องการประกอบกิจการธุรกิจร้านยารายใหม่ให้มีความเข้าใจถึงคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่มีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ รวมถึงเป็นแนวทางในการวางแผนธุรกิจก่อนการดำเนินธุรกิจให้สามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการที่มีผลต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านยาในจังหวัดนครราชสีมา

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ

1.1 ความหมายของคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดและทฤษฎีของการเป็นผู้ประกอบการได้มีนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้ให้ความหมายของผู้ประกอบการไว้ ดังนี้

Zimmerer and Scarborough (1996) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง ทักษะคิด และลักษณะพฤติกรรมที่ผู้ประกอบการปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจ อาจเกิดการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ซึ่งเกิดจากการมุ่งสนองต่อความต้องการของลูกค้า หรือการถูกเงื่อนไขทางวัฒนธรรมและกฎกระทบโดยสิ่งแวดล้อม

Islam (2011) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง ลักษณะทางประชากร ลักษณะเฉพาะบุคคล ลักษณะส่วนบุคคล แนวทางการเป็นผู้ประกอบการ และความพร้อมของผู้ประกอบการ เช่น การศึกษาและประสบการณ์การทำงานในอดีตที่มีผลกระทบบต่อความตั้งใจและความพยายามของผู้ประกอบการ

ทิปตี ทัททอร์น (2561) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง ลักษณะส่วนบุคคลที่นำมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ จะส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคลนั้นเกิดความสำเร็จในการประกอบการ

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับความหมายของคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ สรุปได้ว่า คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง ทักษะคุณลักษณะส่วนบุคคลที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างกันไปและเกิดการเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งสามารถนำมาพัฒนาโอกาสทางธุรกิจและนำมาใช้ในการดำเนินธุรกิจส่งเสริมให้ประสบความสำเร็จทางธุรกิจได้

1.2 องค์ประกอบคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ

คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการมีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินธุรกิจให้เกิดผลสำเร็จ ซึ่งมีความแตกต่างกันไปในแต่ละสภาพแวดล้อม โดย Frese (2000) , วันวิสาข์ โชคพรหมอนันต์ และวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์ (2558), สายธิดา สระกบแก้ว (2559), กนกกาญจน์ อวิรุทธ์ (2561) และศรัณย์ กอสนาน และวิรัตน์ ทองรอด (2561) ได้กล่าวว่า ลักษณะพฤติกรรมที่ผู้ประกอบการได้ปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจ ที่มักถูกกำหนดด้วยเงื่อนไขทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม โดยแบ่งเป็น 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1) ความเป็นตัวของตัวเอง หมายถึง ความสามารถและความตั้งใจที่จะหาหนทางสร้างโอกาสให้แก่ตนเองสามารถทำงานและตัดสินใจด้วยตัวเองในภาวะกดดัน ช่วยให้ธุรกิจอยู่รอด

2) ความมีนวัตกรรม หมายถึง การมีแนวความคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ บริการ หรือเทคโนโลยีใหม่ ตลาดใหม่ กระบวนการผลิตใหม่และการวิจัยใหม่ แต่การนำไปใช้งานไม่สามารถทำเพียงคนเดียวได้ ต้องนำไปใช้ระดับองค์กร

3) ความกล้าเสี่ยง หมายถึง การคิดและลงมือทำธุรกิจในสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงและมีโอกาสสำเร็จน้อย ความกล้าเสี่ยงแบ่งได้เป็น 3 แบบ คือ กล้าเสี่ยงกับสิ่งที่ตนไม่รู้จัก กล้านำทรัพย์สินจำนวนมากของตนเข้าผูกพันในการก่อตั้งกิจการ และกล้าในการกู้ยืมจำนวนมากในการทำธุรกิจ

4) ความก้าวร้าวในการแข่งขัน หมายถึง การเอาชนะการคุกคามในการแข่งขัน ทำให้คู่แข่งเข้าตลาดเดียวกันได้ลำบาก มีความมุ่งมั่นสูงที่จะล้ำหน้าและเหนือกว่าคู่แข่ง การก้าวร้าวเพื่อเลื่อนตำแหน่ง

5) ความสม่ำเสมอและใฝ่ใจในการเรียนรู้ หมายถึง การมีความมั่นคงไม่หวั่นไหวไปกับสถานการณ์ ไม่ผัดหวัง ท้อแท้หรือเก็บเอาสิ่งผิดพลาดมาเป็นอารมณ์ แต่จะนำประสบการณ์เหล่านั้นมาเรียนรู้ตลอดเวลา

6) ความใฝ่ใจในความสำเร็จ หมายถึง การค้นหาหนทางและพยายามให้ประสบความสำเร็จด้วยงานที่ทำท้อแท้และยากกว่างานประจำที่ซ้ำซาก มีความรับผิดชอบต่องานของตน พยายามหาผลสะท้อนของงานที่ทำและหาวิธีการใหม่ที่ดีกว่าเดิม ปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้นและมุ่งหวังที่จะประสบความสำเร็จ

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความสำเร็จในธุรกิจ

2.1 ความหมายความสำเร็จในธุรกิจ

การดำเนินการไม่ว่าจะเป็นธุรกิจขนาดใดเป้าหมายสูงสุดในการประกอบธุรกิจที่ผู้ประกอบการต้องการคือ ความสำเร็จ ซึ่งความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจนั้นมิใช่การทั้งในและต่างประเทศได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

Nikolaeva and Pletnev (2016) ได้กล่าวว่า ความสำเร็จในธุรกิจ หมายถึง ความสัมพันธ์ของประสิทธิผลขององค์กรอย่างมีความหมายในเชิงนามธรรมและรูปธรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกัน เพื่อทำให้องค์กรได้รับผลประโยชน์สูงสุด

กนกกาญจน์ อวิรุตม์ (2561) ได้กล่าวว่า ความสำเร็จในธุรกิจ หมายถึง การบรรลุเป้าหมายอันเกิดจากการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจโดยใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารทรัพยากรต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

รักษ วงษ์สาคร (2561) ได้กล่าวว่า ความสำเร็จในธุรกิจ หมายถึง ความสามารถในการดำเนินกิจการให้บรรลุเป้าหมายหรือได้ผลเป็นที่พึงพอใจ ซึ่งประเมินได้และเป็นดัชนีวัดความเข้มแข็ง ความก้าวหน้าหรือความอยู่รอดของกิจการ

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับความหมายของความสำเร็จในธุรกิจ สรุปได้ว่า ความสำเร็จในธุรกิจ หมายถึง การดำเนินธุรกิจให้บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายของกิจการ โดยการนำความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ มาบริหาร เพื่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อธุรกิจทั้งในรูปตัวเงินและในรูปที่ไม่มีตัวเงินและเกิดความพึงพอใจสูงสุด

2.2 องค์ประกอบความสำเร็จในธุรกิจ

การวัดความสำเร็จในธุรกิจมีหลากหลายแตกต่างกันออกไป เนื่องจากมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดย Drucker (2001), มะลิวัลย์ เวชชัยภูมิ (2559) และ กนกกาญจน์ อวิรุตม์ (2561) ได้กล่าวว่า การวัดความสำเร็จของธุรกิจเชิงกลยุทธ์นั้นมีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากธุรกิจมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง มีความแปรปรวนและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

- 1) สถานภาพทางการตลาด หมายถึง วัดจากเป้าหมายและการบรรลุเป้าหมายด้านฐานะทางการตลาด ส่วนแบ่งตลาดทั้งตลาดปัจจุบันและตลาดใหม่รวมทั้งสินค้าใหม่และบริการที่มุ่งสร้างความภาคภูมิใจจากลูกค้า
- 2) คุณภาพของสินค้าหรือบริการ หมายถึง การรักษาและพัฒนาคุณภาพของสินค้าหรือบริการของบริษัท
- 3) ทรัพยากรทางการเงิน หมายถึง การจัดหา เก็บรักษาและจัดการทรัพยากรการเงินอย่างเหมาะสม
- 4) ทรัพยากรทางกายภาพ หมายถึง การจัดหา สร้างและซ่อมแซม บำรุงรักษาทรัพยากรทางกายภาพ เช่น อาคารและสถานที่โรงงาน เครื่องจักร อุปกรณ์ และ เทคโนโลยีที่จำเป็นในการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งนำมาใช้อย่างเหมาะสม

3. ข้อมูลเบื้องต้นของธุรกิจร้านยา

ร้านยาในประเทศไทยแม้มีมติหนึ่งจัดเป็นธุรกิจค้าปลีกที่ผู้ประกอบการดำเนินธุรกิจเพื่อหวังผลกำไร แต่อีกมิติหนึ่งก็ถือว่าร้านยาเป็นส่วนหนึ่งของระบบสุขภาพที่มีความใกล้ชิดประชาชนและเป็นสถานบริการในระดับปฐมภูมิที่มีบทบาทสำคัญ คือ การสร้างความรู้ความเข้าใจในการใช้ยาที่ถูกต้อง การดูแลรักษาสุขภาพควบคู่กับการให้บริการด้านยา ส่งเสริมให้เกิดการใช้ยาที่เหมาะสมในชุมชน ซึ่งประเภทของร้านขายยา จำแนกประเภทได้เป็น 3 ประเภท

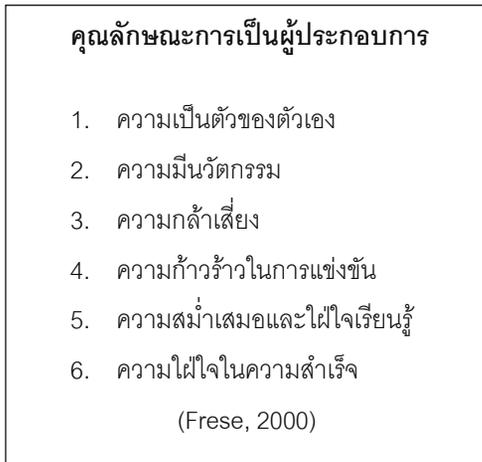
1) ร้านขายยาแผนปัจจุบัน (ข.ย.1) ขายยาอันตราย หรือยาควบคุมพิเศษบางประเภทที่อนุญาตให้เภสัชกรร้านขายยาขายได้ ร้านขายยาประเภทนี้ “ต้องมีเภสัชกร” ควบคุมร้าน

2) ร้านขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจุน้ำที่ไม่ใช่ยาอันตราย หรือยาควบคุมพิเศษ (ข.ย. 2) ยาเหล่านี้ไม่ต้องใช้ใบสั่งแพทย์ และ “ไม่ต้องมีเภสัชกร” ควบคุมร้าน

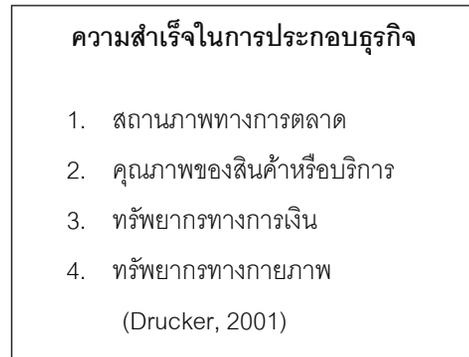
3) ร้านขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจุน้ำสำหรับสัตว์ (ข.ย.3) ควบคุมการขายโดยเภสัชกรหรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้น 1 หรือชั้น 2 ประจำอยู่ตลอดเวลาที่เปิดทำการ การซื้อยาไม่ต้องใช้ใบสั่งยาของสัตวแพทย์ ใน พ.ศ. 2556 ได้มีการออกกฎกระทรวง การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตขายยาแผนปัจจุบัน โดยเพิ่มประเภทร้านขายส่งยาแผนปัจจุบัน (ข.ย.4) (ยากับชีวิต, 2553)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการที่มีผลทางบวกต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านยาในจังหวัดนครราชสีมา

ระเบียบวิธีการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลในจังหวัดนครราชสีมาตั้งแต่ ธันวาคม 2565 ถึง พฤษภาคม 2566

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้รับอนุญาตในการประกอบการธุรกิจร้านยาแผนปัจจุบัน (ข.ย.1) ในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีจำนวนประชากรทั้งหมด 456 คน (กองยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข, 2565)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้รับอนุญาตในการประกอบการธุรกิจร้านยาแผนปัจจุบัน (ข.ย.1) ในจังหวัดนครราชสีมา โดยใช้วิธีคำนวณกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Yamane (1967) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้เท่ากับร้อยละ 5 เมื่อนำมาคำนวณโดยวิธี Yamane ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนกลุ่มประชากร คือ 456 คน

e คือ ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นร้อยละ 5

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 214 คน เพื่อป้องกันการผิดพลาดในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10% เท่ากับ 21 คน รวมขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 235 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนและวิธีการดังนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามจากผู้รับอนุญาตในการประกอบธุรกิจร้านยาแผนปัจจุบัน (ช.ย.1) ในจังหวัดนครราชสีมา โดยดำเนินการขอหนังสือแนบพร้อมแบบสอบถามและส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการค้นคว้า เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแหล่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ห้องสืบค้นข้อมูลคณะบริหารธุรกิจ รวมถึงข้อมูลในระบบออนไลน์จากเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการที่มีผลต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านยาในจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสถิติทางสังคมศาสตร์ มีรายละเอียดดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

1) ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของผู้ประกอบการใช้สถิติพรรณนา เพื่อวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

2) ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบการและความสำเร็จในธุรกิจใช้สถิติพรรณนา ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic)

การทดสอบสมมติฐาน คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการที่มีผลต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านยาในจังหวัดนครราชสีมา ทำการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นโดยหาค่า VIF และ Tolerance เพื่อป้องกันปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสูงเกินไป (Multicollinearity) แล้วจึงวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการที่มีผลต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านยาในจังหวัดนครราชสีมา โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 235 ชุด ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ

การวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการที่มีผลต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านยาในจังหวัดนครราชสีมา โดยนำเสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการร้านยาในภาพรวม

คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านความเป็นตัวของตัวเอง	4.74	0.40	มากที่สุด
2. ด้านความมีนวัตกรรม	4.72	0.42	มากที่สุด
3. ด้านความกล้าเสี่ยง	4.49	0.66	มากที่สุด
4. ด้านความก้าวร้าวในการแข่งขัน	4.70	0.42	มากที่สุด
5. ด้านความสม่ำเสมอและใส่ใจเรียนรู้	4.71	0.41	มากที่สุด
6. ด้านความใส่ใจในความสำเร็จ	4.71	0.43	มากที่สุด
รวม	4.68	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.68$, S.D. = 0.37) พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความเป็นตัวของตัวเองมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ($\bar{x} = 4.74$, S.D. = 0.40) รองลงมา คือ ด้านความมีนวัตกรรม ($\bar{x} = 4.72$, S.D. = 0.42) และด้านความสม่ำเสมอและใส่ใจเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.410) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสำเร็จในธุรกิจร้านยาในจังหวัดนครราชสีมา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสำเร็จในธุรกิจร้านยาในจังหวัดนครราชสีมา เสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความสำเร็จในธุรกิจร้านยา ในภาพรวม

ความสำเร็จในธุรกิจร้านยา	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. สถานภาพทางการตลาด	4.74	0.33	มากที่สุด
2. คุณภาพของสินค้าหรือบริการ	4.61	0.53	มากที่สุด
3. ทรัพยากรทางการเงิน	4.64	0.49	มากที่สุด
4. ทรัพยากรทางกายภาพ	4.70	0.37	มากที่สุด
รวม	4.67	0.36	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ความสำเร็จในธุรกิจร้านยาโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.36) พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สถานภาพทางการตลาดมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ($\bar{x} = 4.74$, S.D. = 0.33) รองลงมา คือ ทรัพยากรทางกายภาพ ($\bar{x} = 4.70$, S.D. = 0.37) และทรัพยากรทางการเงิน ($\bar{x} = 4.64$, S.D. = 0.49) ตามลำดับ

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการกับความสำเร็จในธุรกิจ

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	VIF
X ₁							1.717
X ₂	0.578**						2.314
X ₃	0.518**	0.581**					1.880
X ₄	0.531**	0.675**	0.556**				2.748
X ₅	0.560**	0.638**	0.626**	0.725**			2.820
X ₆	0.429**	0.564**	0.494**	0.650**	0.643**		1.989
Y	0.498**	0.648**	0.782**	0.708**	0.734**	0.673**	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการกับความสำเร็จในธุรกิจโดยค่าสหสัมพันธ์ทุกตัวอยู่ในระดับปานกลางและในระดับสูงมีค่าระหว่าง 0.498-0.782 แสดงว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์พหุร่วมเชิงเส้น (Multicollinearity) การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระโดยใช้ค่า Variance Inflation Factor (VIF) พบว่าค่า VIF ของตัวแปรอิสระมีค่าตั้งแต่ 1.717-2.820 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์พหุร่วมเชิงเส้นหรือไม่มีปัญหาความสัมพันธ์พหุร่วมเชิงเส้น(บุญใจ ศรีสถิตยน์รากูร, 2550: 326)

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

ตัวแปรอิสระ	ความสำเร็จในธุรกิจร้านยา				
	B	SE	β	t	p-value
ค่าคงที่ (Constant)	1.33	0.16		8.15	0.00
คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ					
1. ด้านความเป็นตัวของตัวเอง	-0.06	0.04	-0.06	-1.48	0.14
2. ด้านความมีนวัตกรรม	0.06	0.04	0.07	1.40	0.16
3. ด้านความกล้าเสี่ยง	0.25	0.02	0.47	10.68	0.00**
4. ด้านความก้าวร้าวในการแข่งขัน	0.15	0.04	0.18	3.35	0.00**
5. ด้านความสม่ำเสมอและใส่ใจเรียนรู้	0.15	0.05	0.17	3.24	0.00**
6. ด้านความใส่ใจในความสำเร็จ	0.17	0.04	0.20	4.53	0.00**

R²= 0.768 , AdjR²=0.762

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการที่มีผลทางบวกต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านยาในจังหวัด

นครราชสีมา พบว่าตัวแปรด้านความกล้าเสี่ยง มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยสูงสุด ($B = 0.25$) รองลงมา คือ ด้านความใฝ่ใจในความสำเร็จ ($B = 0.17$) ด้านความก้าวร้าวในการแข่งขัน ($B = 0.15$) ด้านความสม่ำเสมอและใฝ่ใจเรียนรู้ ($B = 0.15$) ตามลำดับ ซึ่งมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในธุรกิจร้านยาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

$$Y = 1.33 + 0.25 (X_3)^{**} + 0.17 (X_6)^{**} + 0.15 (X_4)^{**} + 0.15 (X_5)^{**} + 0.06 (X_2) - 0.06 (X_1)$$

สรุปได้ว่า คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการที่มีผลทางบวกต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านยาในจังหวัดนครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ซึ่งตัวแปรอิสระทุกตัวส่วนมากพยากรณ์ตัวแปรตามมีค่าเท่ากับร้อยละ 76.20 ($\text{Adj}R^2 = 0.762$) ยกเว้นด้านความเป็นตัวของตัวเอง และด้านความมีนวัตกรรม

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ผลการศึกษาคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการที่มีผลต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านยาในจังหวัดนครราชสีมาสามารถสรุปได้ว่า คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการด้านความกล้าเสี่ยง ด้านความก้าวร้าวในการแข่งขัน ด้านความสม่ำเสมอและใฝ่ใจเรียนรู้ และด้านความใฝ่ใจในความสำเร็จ ส่งผลต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านยาในจังหวัดนครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ยกเว้นด้านความเป็นตัวของตัวเอง และด้านความมีนวัตกรรม

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านยาในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งพบว่าคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการด้านความกล้าเสี่ยง ด้านความก้าวร้าวในการแข่งขัน ด้านความสม่ำเสมอและใฝ่ใจเรียนรู้ และด้านความใฝ่ใจในความสำเร็จ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในธุรกิจร้านยาในจังหวัดนครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ยกเว้นด้านความเป็นตัวของตัวเอง และด้านความมีนวัตกรรม

อภิปรายผลการวิจัย

ในภาพรวมของคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการที่มีผลต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านยาในจังหวัดนครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1) คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการด้านความกล้าเสี่ยง ส่งผลต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านยา เนื่องจากผู้ประกอบการร้านยาส่วนใหญ่กล้านำทรัพย์สินหรือกั๊ยืมเงินจำนวนมากมาลงทุนในธุรกิจร้านยา รวมถึงความกล้าเผชิญกับความเสี่ยงและความไม่แน่นอนทางธุรกิจ เช่น การสร้างร้านยาในทำเลต่าง ๆ การเกิดคู่แข่งในตลาดเดียวกัน การเกิดการแพร่ระบาดของโควิด การจัดกิจกรรมส่งเสริมทางการตลาด การมีสินค้าที่หลากหลาย เป็นต้น ทำให้ผู้ประกอบการต้องมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความไม่แน่นอนต่าง ๆ เพื่อตอบสนององความต้องการแก่ลูกค้า และเกิดผลกำไร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภานารี พิรส (2563) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้ประกอบการเจนเนอเรชั่นวายที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจในจังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการด้านความกล้าเสี่ยงมี

อิทธิพลเชิงบวกต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ สอดคล้องกับงานวิจัยของรักษะ วงษ์สาคร (2561) ศึกษาเรื่อง พุทธบุคลิกการเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จทางธุรกิจสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจร้านขายยาเดี่ยวในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการวิจัยพบว่า ความกล้าเสี่ยงที่ส่งผลต่อการประสบความสำเร็จทางธุรกิจสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจร้านขายยาเดี่ยว เนื่องจากธุรกิจร้านยามีความเสี่ยงในการวินิจฉัยโรคและการตัดสินใจจ่ายยาที่ถูกต้องกับโรค เพื่อให้ผู้ป่วยหายโดยเร็ว การหาความรู้และนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการบริหารผู้ป่วยเสมอจึงเป็นปัจจัยสำคัญในความสำเร็จในการประกอบการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ NuelOkoli, Nwosu, and Okechukwu (2021) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้ประกอบการส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของ SMEs ที่ได้รับการคัดเลือกในตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศไนจีเรีย ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะของผู้ประกอบการด้านความกล้าเสี่ยงส่งผลในการปฏิบัติงานของ SMEs สอดคล้องกับงานวิจัยของ Fatima and Bilal (2019) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้ประกอบการส่งต่อความสำเร็จของ SME ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการด้านความกล้าเสี่ยงส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จของ SME สอดคล้องกับงานวิจัยของ Smith (2017) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อของลูกค้าและการดำเนินการของร้านขายยา ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการด้านการยอมรับความเสี่ยงส่งผลต่อลูกค้าและการดำเนินการของร้านขายยา ขัดแย้งกับงานวิจัยของศรัณย์ กอสนาน และวิรัตน์ ทองรอด (2561) ศึกษาเรื่อง การศึกษาบุคลิกการเป็นผู้ประกอบการและกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจร้านยาของเภสัชกรที่เป็นเจ้าของร้านยาในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ความกล้าเสี่ยงที่ส่งผลต่อเชิงลบของความสำเร็จในการประกอบธุรกิจร้านยา

2) คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการด้านความใส่ใจในความสำเร็จ ส่งผลต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านยา เนื่องจากผู้ประกอบการร้านยาส่วนใหญ่ตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน เช่น การมีคุณภาพด้านการบริการและจัดสินค้าอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างฐานลูกค้าจำนวนมาก การเกิดผลตอบแทนที่น่าพึงพอใจ ทำให้เกิดความท้าทาย มีแรงจูงใจในงาน ทุ่มเหตุการณ์ทำงานอย่างหนัก ไม่ลดความพยายามที่จะดำเนินธุรกิจ รวมไปถึงนำเอาความผิดพลาดมาแก้ไข เพื่อการพัฒนารูปแบบการบริการ การมีคุณภาพสินค้าที่ดี มีสินค้าที่หลากหลาย และเกิดความผูกพันกับร้านยากลับมาซื้อสินค้าซ้ำ นำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ สอดคล้องกับงานวิจัยของธนะพัฒน์ วิริต (2565) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะและกลยุทธ์ของผู้ประกอบการที่มีผลต่อความสำเร็จการดำเนินธุรกิจบริษัทรับเหมาก่อสร้างในสภาวะวิกฤตโควิด-19 ในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการด้านความต้องการความสำเร็จส่งผลต่อความสำเร็จการดำเนินธุรกิจบริษัทรับเหมาก่อสร้างในสภาวะวิกฤตโควิด-19 สอดคล้องกับงานวิจัยของพัทธมน ฐะธรรมานนท์ (2564) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยธุรกิจคุณลักษณะของผู้ประกอบการและการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันที่นำไปสู่ความสำเร็จของธุรกิจเบเกอรี่บนออนไลน์ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการด้านความใส่ใจในความสำเร็จส่งผลในทิศทางบวกต่อความสำเร็จของธุรกิจ สอดคล้องกับงานวิจัยของศรัณย์ กอสนาน และวิรัตน์ ทองรอด (2561) ศึกษาเรื่อง การศึกษาบุคลิกการเป็นผู้ประกอบการและกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจร้านยาของเภสัชกรที่เป็นเจ้าของร้านยาในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ความใส่ใจในความสำเร็จที่ส่งผลต่อเชิงบวกของความสำเร็จในการประกอบธุรกิจร้านยา สอดคล้องกับงานวิจัยของวันวิสาข์ ไชคพรหมอนันต์และวิโรจน์ เจริญภา

ลักษณะ (2558) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้ประกอบการที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการร้านค้า จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า พบว่า ความใส่ใจในความสำเร็จที่ส่งผลต่อเชิงบวกของความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ เพราะผู้ประกอบการมีความมุ่งมั่น อดทนและไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Fatima and Bilal (2019) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้ประกอบการส่งผลต่อความสำเร็จของ SME ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการด้านความใส่ใจในความสำเร็จส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จของ SME ชัดแย้งกับงานวิจัยของรัชช วรรษสาคร (2561) ศึกษาเรื่อง พุทธบุคลิกการเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จทางธุรกิจสำหรับประกอบธุรกิจร้านขายยาเดี่ยวในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการวิจัยพบว่าความใส่ใจในความสำเร็จไม่ส่งผลต่อการประสบความสำเร็จทางธุรกิจ เนื่องจากลักษณะอาชีพของเภสัชกรชุมชนต้องบริการชุมชนตามหลักจรรยาบรรณ โดยเป้าหมายสำคัญคือการบริบาลผู้ป่วยเพื่อให้หายจากการป่วยไข้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

3) คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการด้านความก้าวร้าวในการแข่งขัน ส่งผลต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านยา เนื่องจากผู้ประกอบการร้านยาส่วนใหญ่มีความมุ่งมั่นและความพยายามสูงที่จะทำให้ธุรกิจล้ำหน้าเหนือคู่แข่งในตลาด ทำให้คู่แข่งเข้าตลาดเดียวกันลำบากขึ้น โดยสร้างความแตกต่างในธุรกิจ เช่น การจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย การเข้าร่วมโครงการของรัฐบาล การตั้งราคาที่เหมาะสมโดยนำสินค้าที่มีต้นทุนต่ำกว่าร้านยาคู่แข่ง การสร้างความเป็นกันเองและใส่ใจในการบริการ ทำให้เกิดความได้เปรียบทางธุรกิจนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรัณย์ กอสนาน และวิรัตน์ ทองรอด (2561) ศึกษาเรื่อง การศึกษาบุคลิกการเป็นผู้ประกอบการและกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจร้านยาของเภสัชกรที่เป็นเจ้าของร้านยาในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ความก้าวร้าวในการแข่งขันที่ส่งผลต่อเชิงบวกของความสำเร็จในการประกอบธุรกิจร้านยาเนื่องจากความก้าวร้าวในการแข่งขันจะทำให้กล้าแข่งขันกับร้านยาอื่น ๆ ที่ประกอบธุรกิจใกล้เคียง และพัฒนาตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิบัติ ทัพพรณ (2561) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านค้า บริษัททรูคอร์ปอเรชั่นจำกัด (มหาชน) ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบในด้านความต้องการจะแข่งขันผลต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านค้า บริษัททรูคอร์ปอเรชั่นจำกัด (มหาชน) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Fatima and Bilal (2019) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้ประกอบการส่งผลต่อความสำเร็จของ SME ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการด้านความก้าวร้าวในการแข่งขันส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จของ SME ชัดแย้งกับงานวิจัยของ George and Elrashid (2020) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้ประกอบการในด้าน ความก้าวร้าวทางการแข่งขันไม่ส่งผลต่อผลการดำเนินธุรกิจของร้านขายยา

4) คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการด้านความสม่ำเสมอและใส่ใจเรียนรู้ ส่งผลต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านยา เนื่องจากผู้ประกอบการร้านยามีการจัดหาเภสัชกรมาประจำร้านตลอดเวลา และส่งเสริมการเรียนรู้ในด้านสุขภาพเรื่องโรค ยา และกฎหมาย ทำให้เกิดความมั่นคง ไม่วุ่นไหวกับสถานการณ์ต่าง ๆ และนำข้อบกพร่องในการทำงานมาเป็นประสบการณ์ที่ดีเพื่อให้ได้ข้อมูลใหม่ ๆ ในการบริบาลผู้ป่วย รวมถึงการหาประสบการณ์จากผู้มีประสบการณ์ด้านการประกอบธุรกิจเพื่อนำมาพัฒนาร้านยา ส่งผลให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจและกลับมาใช้บริการนำไปสู่ความสำเร็จทางธุรกิจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัทธมน ฐระธรรมานนท์ (2564) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยธุรกิจคุณลักษณะของผู้ประกอบการและ

การสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันที่นำไปสู่ความสำเร็จของธุรกิจเบเกอร์รี่บนออนไลน์ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการด้านความสม่ำเสมอทางอารมณ์และใส่ใจในการเรียนรู้ส่งผลในทิศทางบวกต่อความสำเร็จของธุรกิจ สอดคล้องกับงานวิจัยของกนกกาญจน์ อวิรุตม์ (2561) ศึกษาเรื่องคุณลักษณะผู้ประกอบการที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของธุรกิจที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล จังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า ด้านความสม่ำเสมอทางอารมณ์และใส่ใจในการเรียนรู้ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ เนื่องจากผู้ประกอบการธุรกิจมีความต้องการให้ลูกค้า ยอมรับในการบริการหรือซื้อสินค้า จึงมีความพร้อมที่จะศึกษาค้นหาวิธีการต่าง ๆ หรือเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของทิพย์ ทวีพรกรณ์ (2561) ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านค้า บริษัททรูคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบในด้านความสม่ำเสมอทางอารมณ์และความใส่ใจในการเรียนรู้ ผลต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านค้า บริษัททรูคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Puddin (2020) ศึกษาเรื่องความรู้และความสนใจของคุณลักษณะผู้ประกอบการส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของธุรกิจยาในประเทศอินโดนีเซีย ผลการวิจัยพบว่า ด้านความใส่ใจในการเรียนรู้ของคุณลักษณะผู้ประกอบการส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของธุรกิจยา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Fatima and Bilal (2019) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้ประกอบการส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของ SME ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการด้านความสม่ำเสมอและใส่ใจเรียนรู้ส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จของ SME และขัดแย้งกับวิจัยของมะลิวัลย์ เหวชัยภูมิ (2559) ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของธุรกิจร้านค้าวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างในจังหวัดนครราชสีมาผลการศึกษาพบว่า ด้านความสม่ำเสมอทางอารมณ์และความใส่ใจในการเรียนรู้ที่ส่งผลในทิศทางลบต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่เก็บสิ่งผิดพลาดมาเป็นอารมณ์หรือผิดหวังท้อแท้ แต่มีความเชื่อว่าความรู้และข้อมูลที่มีอยู่ในตัวนั้นเป็นประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจแล้วจึงไม่มีความจำเป็นต้องแสวงหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ เพิ่มเติม

คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการที่มีผลต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านยาในจังหวัดนครราชสีมา อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1) คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการด้านความมีนวัตกรรม ไม่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านยา เนื่องจากผู้ประกอบการร้านยามีความคิดริเริ่มในการสรรหาเทคโนโลยีใหม่ เช่น การขายออนไลน์ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการทำธุรกิจร้านยาให้ดีกว่าในรูปแบบเดิม แต่ยังไม่ได้มีกฎหมายด้านยาที่ครอบคลุมการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่มากนัก รวมถึงสินค้าที่เกี่ยวข้องกับด้านสุขภาพมีความอันตรายหากนำไปใช้งานไม่ถูกต้อง ทำให้ไม่สามารถบริหารทรัพยากรต่าง ๆ ได้เต็มประสิทธิภาพ จึงไม่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในธุรกิจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสายธิดา สระบนแก้ว (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะและศักยภาพการจัดการธุรกิจที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการฟาร์มกุ้ง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ด้านความคิดในเชิงนวัตกรรม ไม่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ เนื่องจากผู้ประกอบการมีการนำนวัตกรรมมาประกอบกิจการแต่ละแห่งที่แตกต่างกันไปหรือมีนวัตกรรมใกล้เคียงกัน และขัดแย้งกับงานวิจัยของกนกกาญจน์ อวิรุตม์ (2561) ศึกษาเรื่องคุณลักษณะผู้ประกอบการที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของธุรกิจที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล จังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า ด้านความมีนวัตกรรม ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการ

ประกอบธุรกิจ เนื่องจากผู้ประกอบการมีความพยายามในการหาช่องทางที่จะริเริ่มนำสิ่งใหม่ ๆ มาใช้กับธุรกิจของตัวเองมีความคิดแบบก้าวหน้า เพื่อปรับปรุงธุรกิจให้ทันสมัยมากขึ้น ชัดแย้งกับงานวิจัยของ NuelOkoli, Nwosu, and Okechukwu (2021) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้ประกอบการส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของ SMEs ที่ได้รับการคัดเลือกในตะวันออกเฉียงใต้ประเทศไนจีเรีย ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างความมีนวัตกรรมในการปฏิบัติงานของ SMEs

2) คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการด้านความเป็นตัวของตัวเอง ไม่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านยา เนื่องจากผู้ประกอบการร้านยามีตั้งใจที่มองหาโอกาสเปิดร้านยาด้วยตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตัวเอง มีความอิสระทั้งในด้านการจัดการธุรกิจและการดูแลให้คำปรึกษาด้านสุขภาพ จึงเกิดโอกาสในบริหารธุรกิจร้านยาที่แตกต่างกันไป ทำให้ไม่สามารถส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในธุรกิจได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกกาญจน์ อวิรุตม์ (2561) ศึกษาเรื่องคุณลักษณะผู้ประกอบการที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของธุรกิจที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล จังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นตัวของตัวเองไม่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ แต่ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญในการพัฒนาตนเองให้ทันสมัย มีวิสัยทัศน์ ความเป็นผู้นำ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรัณย์ กอสนาน และวิรัตน์ ทองรอด (2561) ศึกษาเรื่อง การศึกษานวัตกรรมเป็นผู้ประกอบการและกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจร้านยาของเภสัชกรที่เป็นเจ้าของร้านยาในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นตัวของตัวเองไม่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการประกอบธุรกิจร้านยา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ภาครัฐควรมีมาตรการกำหนดมาตรฐานร้านยาอย่างเคร่งครัดในด้านนวัตกรรมเพื่อให้ผู้ประกอบการร้านยาสามารถพัฒนาตนเองให้ทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง เช่น เทเลฟาร์มามี

1.2 การส่งเสริมการฝึกอบรม สัมมนาผู้ประกอบการในด้านคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อช่วยยกระดับการเป็นผู้ประกอบการให้ประสบความสำเร็จ

2. ข้อเสนอแนะบริหารจัดการ

2.1 ผู้ประกอบการต้องกล้าที่จะลงทุน กล้าที่จะตัดสินใจที่คาดการณ์ว่าจะเกิดผลประโยชน์ในอนาคต เช่น การเลือกสถานที่สำหรับทำธุรกิจ การใช้ทรัพยากรจำนวนมาก เพื่อก่อตั้งธุรกิจ และผู้ประกอบการต้องพร้อมที่จะเผชิญกับความเสี่ยง ความไม่แน่นอนทางธุรกิจเป็นแรงผลักดันที่ทำให้ธุรกิจขับเคลื่อนได้ เกิดประสิทธิภาพสูงสุดนำไปสู่ความสำเร็จในธุรกิจ

2.2 ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญกับการทำงานที่มีความท้าทายไม่ซ้ำซากจำเจ มีความรับผิดชอบต่อผลจากการกระทำของตน และมีแรงจูงใจที่จะทำงานนั้นให้ดีกว่าเดิม ทำงานใดก็ตามหากงานนั้นไม่สำเร็จก็ไม่ควรละความพยายาม จงมีความมุ่งมั่นที่จะทำธุรกิจให้สำเร็จ รวมถึงผู้ประกอบการจะตั้งเป้าหมายใหม่ที่ท้าทายให้มากยิ่งขึ้น เพื่อผลการประกอบการที่ดีขึ้นและนำไปสู่ความสำเร็จทางธุรกิจ

3. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

3.1 การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาเฉพาะผู้รับอนุญาตในการประกอบธุรกิจร้านยาแผนปัจจุบันในจังหวัดนครราชสีมาเท่านั้น ซึ่งการศึกษาในครั้งต่อไปผู้สนใจอาจขยายพื้นที่การศึกษาในจังหวัดอื่นและระดับภูมิภาค

3.2 การศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ ผู้สนใจอาจเพิ่มตัวแปรอิสระตัวอื่นที่ส่งผลความสำเร็จในธุรกิจ เช่น กลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจ ภูมิความรู้ความชำนาญ สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ เป็นต้น

3.3 สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนด้านเภสัชศาสตร์ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของเภสัชกรในตลาดแรงงาน

รายการอ้างอิง

- กนกกาญจน์ อวิรุตม์. (2561). *คุณลักษณะผู้ประกอบการที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของธุรกิจที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยพะเยา
- กองยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข. (31 สิงหาคม 2565). *สถิติใบอนุญาตประกอบธุรกิจเกี่ยวกับยา พ.ศ. 2565*. สืบค้นจาก <https://www.fda.moph.go.th/sites/drug/SitePages/Statistic.aspx>
- กิตติยศ ยศสมบัติ และสิริสุข พลเจริญ. (2553). *ยากับชีวิต*. กรุงเทพมหานคร: อูษาการพิมพ์.
- ทิปดี ทัทภรณ์ และประสพชัย พสุนนท์. (2561). *คุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในธุรกิจร้านค้าบริษัททรูคอร์ปอเรชั่นจำกัด (มหาชน)*. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์การศึกษานานาชาติ*, 9(1), 106-117.
- ธนะพัฒน์ วิจิต. (2565). *คุณลักษณะและกลยุทธ์ของผู้ประกอบการที่มีผลต่อความสำเร็จการดำเนินธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในสภาวะวิกฤตโควิด-19 ในจังหวัดปทุมธานี*. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*. 6(2), 381-397.
- บุญใจ ศรีสถิตยน์รากร. (2550). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัทธมน ฐระธรรมานนท์. (2564). *ปัจจัยธุรกิจคุณลักษณะของผู้ประกอบการและการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันที่นำไปสู่ความสำเร็จของธุรกิจเบเกอรี่บนออนไลน์*. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, คณะการบริหารธุรกิจ.
- วันวิสาข์ โชคพรหมอนันต์ และวิโรจน์ เฉษฐาลักษณ์. (2558). *คุณลักษณะของผู้ประกอบการที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการร้านค้าในตลาดน้ำดอนหวาย จังหวัดนครปฐม*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- วิจัยกรุงศรี. (31 สิงหาคม 2565). แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรม ปี 2564-2566: อุตสาหกรรมยา. สืบค้นจาก <https://www.krungsri.com/th/research/industry/industry-outlook/Chemicals/pharmaceuticals/IO/iopharmaceuticals-21>.
- มะลิวัลย์ เหวชัยภูมิ. (2559). คุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของธุรกิจร้านค้าวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างในจังหวัดนครราชสีมา. (การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน, คณะการบริหารธุรกิจ.
- รักษ์ วงษ์สาคร. (2561). พุทธบุคลิกการเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จทางธุรกิจสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจร้านขายยาเดี่ยวในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. (ดุชนันท์ พุทธศาสตร์ดุชนันท์บัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ศรัณย์ กอสนานและวิรัตน์ ทองรอด. (2561). การศึกษานุคลิกการเป็นผู้ประกอบการ และกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจร้านยาของเภสัชกรที่เป็นเจ้าของร้านยาในประเทศไทย. วารสารวิชาการ Veridian E –Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทยสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ, 11(1), 3246-3265.
- ศุภนารี พิรส. (2563). คุณลักษณะของผู้ประกอบการเงินเนอเรนซ์วัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ ในจังหวัดพิษณุโลก. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, 15(2), 193-202.
- สายธิดา สระกบแก้ว. (2559). คุณลักษณะและศักยภาพการจัดการธุรกิจที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการฟาร์มกุ้งอำเภอกำแพงแสน. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานรับรองร้านยาคุณภาพ. (31 สิงหาคม 2565). ความเป็นมาของร้านยาคุณภาพ. สืบค้นจาก <https://papc.pharmacycouncil.org/index.php?option=aboutus&subpage=history>

References

- Awirut, K. (2018). *Characteristics Entrepreneurs That Affect The Success In Business Operation of Registered Businesses Meuang Phayao District, Phayao Province*. (Master's thesis). Phayao University (in Thai).
- Chokpromanan, W. (2015). *The Affect Entrepreneur Characteristic On Business Success Of Store Entrepreneur In Don Wai Floating Market, Nakhon Pathom Province*. (Master's thesis). Silpakorn University, Arts Program in Public and Private Management Graduate School. (in Thai).
- Drucker, P.,F. (2001). *The Essential Drucker: Selections From The Management Works of Peter F. Drucker*. Oxford : Butterworth Heinemann, 2001.
- Drug Division, Food and Drug Administration Ministry of Public Health. (2022, August 31). *Business license statistics about drugs 2022*. Retrieved from <https://www.fda.moph.go.th/sites/drug/SitePages/Statistic.aspx> (in Thai).
- Fatima, T. (2019). Action Characteristics as a Bridge in Individual Entrepreneurial Orientation and SME Success Pathway. *Journal of Management Science*, 6(2), 1-17.

- Frese, M. (2000). Psychological Success Factors of Small Scale Businesses in Namibia: The Roles of Strategy Process, Entrepreneurial Orientation and the Environment. *Journal of developmental Entrepreneurship*, 7, 259-282.
- George, S. and Elrashid, S. (2020). Entrepreneurial orientation and business performance in retail pharmacies: evidence from Bahrain. *Humanities and Social Sciences Reviews*, 8(5), 178-187.
- Gorsanan, S. and Tongrod, W. (2018). The study of Entrepreneur orientation and Business Strategy that related to the Success of Drug Store Business of Thai pharmacists who are the owner of drugstore. *Veridian E -Journal, Silpakorn University, Thai edition, Humanities, Social Sciences and Arts*, 11(1), 3246-3265. (in Thai).
- Heewchaiyaphum, M. (2016). *Characteristics of entrepreneurs that affect business success in construction material and equipment stores in Nakhon Ratchasima Province*. (Master of Business Administration Independent Study). Rajamangala University of Technology Isan, Faculty of Business Administration. (in Thai).
- Islam, A. (2011). Effect of Entrepreneur and Firm Characteristics on the Business Success of Small and Medium Enterprises (SMEs) in Bangladesh. *International Journal of Business and Management*, 6(3), 289-299.
- Krungsri Research. (2022, August 31). *Business industry trends 2021-2023: Pharmaceutical industry*. Retrieved from <https://www.krungsri.com/th/research/industry/industry-outlook/Chemicals/pharmaceuticals/IO/io-pharmaceuticals-21>. (in Thai).
- Mozumdara, L. and Islam, M.,A. (2022). *Business and family livelihood performance of Bangladeshi pond aquaculture entrepreneurs: Do business networks and entrepreneurial orientation matter?*. *Aquaculture* 554.
- Nikolaeva and Pletnev, D. (2016). Business Success of Small and Medium Sized Enterprises in Russia and Social Responsibility of Managers. *Social and Behavioral Sciences*, 211, 185-193.
- NuelOkoli, I.,E., Nwosu, K.,C. and Okechukwu, M.,E. (2021). Entrepreneurial Orientation and Performance of Selected SMEs in Southeast, Nigeria. *European Journal of Business and Management Research*, 6(4), 108-115.
- Piros, S. (2020). The Impact of Entrepreneur Characteristics of Generation Y on the Success of Business Operation in Phitsanulok Province. *Journal of Roi Et Rajabhat University*, 15(2), 193-202. (in Thai).
- Puddin, K., Hasibuan, A.,F. and Rezeki, S. (2020). The Impact of Entrepreneurial Interest and Knowledge on the Pharmaceutical Business Success in Medan Pestisah Subdistrict, North Sumatera, Indonesia. *Advances in Economics, Business and Management Research*, 163, 198-203.
- Quality Pharmacy Certification Office. (2022, August 31). *The history of quality drug stores*. Retrieved from <https://papc.pharmacycouncil.org/index.php?option=aboutus&subpage=history>. (in Thai).
- Sakobkaew, S. (2016). *Entrepreneurs and potential business management's personality on shrimp farmers's success in Kamphaengsaen, Nakhonpathom*. (Master's thesis). Silpakorn University. (in Thai).
- Smith, B. (2017). Entrepreneurial orientation Its importance and performance as a driver of

- customer orientation and company effectiveness among retail pharmacies. *International Journal of Pharmaceutical and Healthcare Marketing*, 12(2), 158-180.
- Srisathitnarakun, B. (2007). *Nursing research methods* (5th edition). Bangkok: Faculty of Nursing, Chulalongkorn University. (in Thai).
- Tanhakorn, T. and Pasunon, P. (2018). The Indicative Characteristics of Successful Entrepreneurs at True Corporation Public Company Limited. *Electronic Journal of Open and Distance Innovative Learning*, 9(1), 106-117. (in Thai).
- Turatunmanon, P. (2021). *The Effect Of Business Factors, Entrepreneur Characteristics And Competitive Strategies On The Success Of On-Line Bakery Business*. (Master's thesis). Srinakharinwirot University, Faculty of Business Administration for Society. (in Thai).
- Virit, T. (2022). Characteristics and strategies of entrepreneurs affecting success of construction company business during the COVID-19 crisis in Pathum Thani Province. *Journal of Educational Innovation and Research*, 6(2), 381-397. (in Thai).
- Vongsakhon, R. (2018). *The Buddhistpreneurial Orientation For Business Successful Owners Of Stand Alone Drugstores In Bangkok And Perimeter*. (Doctoral thesis). Mahachulalongkornrajavidyalaya University. (in Thai).
- Yossombat, K. and Palaphinyo, S. (2010). *Medicine and life*. Bangkok: Usa Printing. (in Thai).
- Zimmerer, T. and Scarborough, N. M. (1996). *Entrepreneurship and new venture formation*. Upper Saddle River: New Jersey: Prentice Hall.